

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh

DÁMHA NA nDÁN AGUS AN LÉINN CHEILTIGH

SCRÚDITHE AN DARA SEIMEASTAIR 1999

WE293

BREATNAIS

Ian Hughes
Geraint Sion Williams
Máirín Ní Dhonnchadha

3 awr	3 hours
3 credyd	3 credits

- [1] *Cyfieithwch y darn canlynol o Gymraeg i Saesneg:
Translate the following piece from Welsh to English:*

Fe ges i ddiwrnod gwlyb a diflas ddoe. Fe fuodd hi'n bwrw glaw drwy'r dydd, ond roedd rhaid i fi fod allan yn y tywydd drwg drwy'r prynhawn. Dydw i ddim yn hoffi bod yn yr awyr agored hyd yn oed ar ddiwrnod braf, ac mae'n llawer gwell gyda fi eistedd o flaen y teledu yn y ty. Beth ydych chi'n credu roeddwn i'n gorfod gwneud? Wel, rhwng hanner awr wedi deuddeg a phump o'r gloch, roeddwn i'n cyfeirio ceir ym maes parcio'r Eisteddfod Genedlaethol. Mae trefnwyr yr Eisteddfod yn defnyddio caeau ffermwyr fel meysydd parcio bob blwyddyn, ac eleni roedd y cae yn edrych fel llyn mawr brown o fwd. Aeth rhai gyrrwyr i drafferth yn y baw, ond doedden nhw ddim yn gwrando arna i o gwbl. Yn waeth na hyn i gyd, roedd cot felen llachar gyda fi i'w wisgo dros fy nghot i. Fydda i ddim yn gwirfoddoli helpu eto yn yr Eisteddfod am amser hir.

Geirfa:

cyfeirio - to direct
llachar - bright
gwirfoddoli - to volunteer

- [2] *Cyfieithwch y darn canlynol o Saesneg i Gymraeg. Mae e'n rhan o gyfweiliad radio:*

Translate the following piece from English to Welsh. It is part of a radio interview:

Nia: I understand that you went to America last summer.

Gareth: Yes, I went.

Nia: Where exactly did you go?

Gareth: I was on a Welsh course, in Carthage college in a college on a lakeside - I've forgotten the name of the lake now...what was the name of the lake? - Michigan, there you are, near Chicago in the state of Wisconsin.

Nia: To be on a Welsh course?

Gareth: To teach Welsh on a course, yes. There were about eighty people there. They had come from everywhere in North America, and from Canada, too. It was a long week and a busy week, too.

Nia: What kind of people were they?

Gareth: Some of them were people with roots in Wales, but roots far, far back. Unfortunately, many of them had never been to Wales ever, but they had decided to learn the language and intended to go to Wales in the future.

Geirfa:

state (as in U.S. state) - talaith
roots - gwreiddiau

[3] *Cywirwch y camgymeriadau gramadegol yn y brawddegau canlynol:
Correct the grammatical mistakes in the following sentences:*

- a] Fe gollodd Lowri ei bêl hi yn y gwair werdd hir.
- b] Roeddwn ni'n yfed gyda fy ffrind hen i.
- c] "Ble oeddet ti yfory, Iolo?"
"Fe fydda i'n mynd i Chaerdydd yfory."
- ch] Fe ddes i anrheg drud oddi wrtho hi.
- d] Dydych chi ddim wedi gwneud y ddau gamgymeriadau hyn byth o'r blaen.

[4] *Ysgrifennwch y brawddegau hyn gan roi'r berfau cywir a'r rhagenwau cywir yn y bylchau:*

Write these sentences out and place the correct verbs and correct pronouns in the gaps:

- a] Fe (dod - past 1st sing) i Iwerddon mis Medi diwethaf.
- b] (Gweld - present 2nd plu) y ferch yna wrth y siop?
- c] (Bod - future cont. 3rd plu) ddim yma yn hir iawn.
- ch] Doedd dim golwg o Dafydd pan (galw - past 3rd sing fem) ddoe.
- d] (Gwranddo - coloured future 3rd sing masc) ddim ar neb fel arfer.

[5] Atebwch y cwestiynnau canlynol mewn brawddegau llawn yn Gymraeg:

Answer the following questions in full sentences in Welsh:

- a] Beth wnaethoch chi neithiwr?
- b] Fyddwch chi'n mynd ar eich gwyliau yn yr haf?
- c] Oes brawd neu chwaer gyda chi?
- ch] O ble rydych chi'n dod?
- d] Sut ddaethoch chi i'r arholiad hwn?

[6] Yn Gymraeg, ysgrifennwch unai [a] llythyr i'ch teulu yn sôn am eich pythefnos diwethaf a'ch cynlluniau am yr haf, neu [b] ysgrif am eich profiad chi o fywyd yn Gaillimh.

In Welsh, write either [a] a letter to your family saying what you have been doing the last fortnight and your plans for the summer, or [b] a description of your experience of life in Galway.